

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdaiban Kézdi-Vasárhelyt, hova ugy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási czikkék stb. intézendők.

Nyilvántartási czikkék soronként 10 kr-ért közöltnak.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számíttatnak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

A nemzetiségi kérdéshez.

A hazánkban napvilágot látó oláh lapok, mindegyre jelzik azon meggyőződésüket, hogy a különböző nyelvű polgárok egyenjogúságával ellentétben vannak; hogy a magyar állam kultúrtörvényeiben a magyar jelleget meg nem tagadja, hogy állami eszközökkel első sorban a magyar kultúrának meghonosítására és megteremtésére igyekezik.

Hát ezen csodálkozásukra mi csak azt feleljük, hogy a magyar nyelv ebben az államban nem csupán a magyar államnak hivatalos nyelve, hanem egyszersmind azon kulturális egységnek organuma, a mely kulturális

egységgé Magyarország összes polgárainak össze kell forrnia, hogy ha az egységes politikai nemzetnek fennállását biztos alapokra akarjuk fektetni. Midőn tehát a magyar állam a maga eszközeivel első sorban magyar kultúrának megteremtésére és terjesztésére igyekezik, akkor semmi egyebet nem tesz, mint azt, hogy az állami egységnek alapjait megerősíteni és biztosítani igyekezik, és az ország semmi bármely nyelven beszélő polgárának szabadsága ellen nem vét.

Jöjjenek tisztába az oláh hirlapírók egy-szer azzal, hogy a magyar állam miben áll! A magyar állam abban áll, hogy a mi állami alakulás, tehát politikai alakulás, annak karaktere magyar, annak kormányzata magyar, törvényhozása magyar, bíraskodása magyar, az állami funkciókat magyarul teljesítse. Minden egységes államnak van nemzeti jellege. Mi egységes állam vagyunk, eltekintve Horvát-Szlavonországhoz való viszonyunktól. Abban a körben, a miben egységes, ennek az államnak nemzeti jellege magyar.

A magyar állam még abban is áll, hogy az állami nyelv magyar. Nincs egységes állami állami nyelv nélkül; az állam egyik fenntartó ereje, egyik elengedhetlen feladata, hogy legyen egy nyelv, mely a közlekedésnek és forgalomnak nem csak általánosan ismert nyelve, de a melyen művelődési hivatását és feladatait kiválólag megoldja. És ez nálunk a magyar.

Gondolják meg a tudákos oláh hirlapok, hogy nincs egységes állam Európában, a melyben nincs egy közös nyelv, a mely a művelődés eszköze, a melyen az állam maga művelődési feladatait kiválólag teljesíti; és az csak természetes, hogy Magyarországon a magyar nyelv az, melyben túlnyomólag és első sorban és éppen a magyar állam népeinek minden különbség nélküli érdekében ezen kötelezettséget teljesíti. Továbbá magyar állami — az, hogy a mellett, hogy mi az állami működés és kultúra elkerülhetetlen természetét szerint kell magyar jellegűnek lenni, a magyar állam attributumához tartozik az is, hogy a fajokra, bármily ajkuk legyenek, semmi kivételes jogot, semmi különbséget nem ismer.

Mindig azt állítják, hogy hátra vannak téve, azt írják az oláh lapok, hogy a jogok be vannak írva a törvénykönyvbe, de ezen jogok hátra vannak téve. Mi megfordítjuk a tételt és azt mondjuk, hogy a magyar államban a jogegyenlőség teljesen meg van valósítva: senki sem egyéni, sem politikai jogára nézve semmi különbség vagy elbánásban nem részesül, bármily nemzetiséghez tartozzék. Mi nem viseltetünk egy nemzetiség iránt sem bizalmatlansággal, egy nemzetiségnek sem ellenezzük lojális kulturális törekvéseit. De ha azt látjuk, mint az oláhoknál is, hogy egyes jogositványokat, melyek biztosíthatnak a törvényben, nem csak az egyház, de az iskola,

dám, be kell várnom, míg kocsim megérkezik Szt.-Miklósról.

— Addig nem várhatunk, szolt a kicsapott nótárius, mindjárt indulnia kell önnek, tovább nem tartóztathatjuk a népet. Majd szerzünk mi kocsit . . .

S mentem a város végéig, hol szállva voltam, gyalog, fegyveres nemzetőröktől körülvéve: csak az hiányzott, hogy kezemet hátra nem kötötték.

Fölrakták holmimat, fölültem feleségemmel s indultunk Szt.-Miklóra. Már jó darabig mentünk, midőn rákiáltak a kocsisra:

— Hová megyünk, hisz ez nem a szentmiklósi út!

— De biz az, uram, — felelt a kocsis, — de nem az országut, majd ott a bősztóri csárdánál rátérünk.

— Hát miért nem megyünk az országuton?

— Megparancsolták, hogy ne azon vigyem az urat.

Én elhallgattam, meg nem foghatván, miért történt ez? mikor már jó messze haladtunk, véletlenül az országut felé pillantottam, s láttam nagy távolban az én zászlómmal a szentmiklósi és laczházi kocsikát, melyek mind az én embereim voltak. Ekkor világosodtam fel . . . így játszottak ki, hogy embereimmel ne találkozzam. Irtóztató dühvel értem haza. Dálfelé visszajöttek a szentmiklósiak és laczházaiak hasonló dühvel s ők beszélték el, mi történt velük.

A „Székelyföld“ tárczája.

Petőfi, mint képviselőjelölt.

(Folyt. és vége.)

Mire ezt kimondtam, azt vettem észre, hogy körülött egy egész dühöngő részeg csorda. A jel meg volt adva, mindenholon tódultak felém, s több mint száz torok bögte körülöttem:

— Eza hazaáruló, ez az akasztófára való muszka spion, a ki el akarja adni az országot; szaggasd szét, üsd agyon!

— Megálljatok, polgárok, kiálték, hagyjatok szólni, hadd igazoljam magamat!

— Nem hagyjuk szólni, agyonütjük! így üvöltöttek iszonyu szidalmak, piszkolások, káromkodások között. Ekkor már a kapu alá toltak; látván, hogy szóhoz nem jutok, kérdém, hol a bíró?

— Én vagyok, mit akar? szolt mellettem egy vén ember.

— Bíró uram, mondtam, felelős lesz érte, ha bántanak!

— A leszek, ha lehet, válaszolt a bíró; jöjjön hát föl.

Fölkísért az emeletre. Ott találkoztam a követválasztási bizottság elnökével, egy kicsapott nótáriussal, ki a népgyűlésen azt nyilatkoztatta, hogy ha a nép agyon nem ver, ő fog agyonlőni.

— Ugyan minek jött ide, hogy mert ide jönni? — szolt ez — miután a nép ugy föl van ingerülve ön ellen?

— Ki ingerelte föl? én-e, vagy önök? feleltem, egyébiránt ez nem kérdés, csak annyit mondom, hogy ön és a bíró felelősök értem.

— Ha ebben a pillanatban el nem takarodik ön a városból, felelt a kicsapott nótárius, mi nem kezeskedünk életéért!

— Így tehát nincs mit tennem, szólék, mint távoznom, de arra ügyeljenek, hogy ne csak személyemet ne bántsák, de még csak ne is inzultálnak. Valóban gyönyörű! így értelmezik önök a szabadságot? így gyalázzák meg önök saját városukat, melynek neve Szabadszállás!

— Az a szabadság, felelt a követválasztási bizottság elnöke, a kicsapott a nótárius, az a szabadság hogy a ki nem tetszik a népnek, azt kikergetik a városból.

Ezalatt feljött a vén pap is, ki fia érdekében huszonnégy akó borral prédikáltatott az éjjel a népnek s biztatott, hogy ne féljek, nem fognak bántani, csak távozzam.

— Ne féljek? szólék, hát jöttem volna-e ide, ha félnek!

— Lekísérték az udvarra, a városház előtt még mindig ordított a részeg csorda. Fegyveres nemzetőrök álltak elő és körülvettek.

— De így gyalog csak nem utazhatom el, mon-

sőt a mire nincs példa Európában, még a kisebb keleti államokat sem véve ki, a községit a törvényhatósági életkörében is; ha az tapasztaltatik, hogy e jogosítványok nem azon szellemben és cél elérésére és szükség kielégítésére használatnak fel, a melyért hoztattak, hanem a törvénybe irt jogosítványok felhasználatnak, hogy fegyver kovácsoltassék a magyar állam ellen, akkor olyan bárgyu nemzetet, a mely önmaga állami alakulását rejtett támadások és lázítások ellen is védeni nem fogja, oly nemzetet találni sehol sem fognak.

Avagy azt kívánák, hogy ne üssünk olykor körükre, ha holmi Dácia féléről ábrándoznak.

Magyarországon nincs Dácia.

Egyetlen egy állam sem tűné az oly jelenségeket el, mint a minők nálunk léptenyomón mutatkoznak Papjaik és tanítóik megülik a hazafiságot hamis történetekkel, hamis geográfiával, hamis ethnographiával, hamis nyelvtudománnyal és hamis jövőndölésekkel és nevelik az ifjúságot honárulásra.

E bajokon csak úgy segíthetünk, a nemzetiségi kérdést ránk nézve kedvezően csak úgy oldhatjuk meg, ha a nemzetiségi törvényt eltöröltetik.

És akkor csakugyan hinni fogják, hogy ez ország Magyarországon.

SZEMLE.

Ticinoban még nem állt helyre a nyugalom. Habár a szövetségi biztost, Kunzli ezredet és csapatait a nép örömmel fogadta, Bellinzonában ovációkat és hangversenyt rendezett számára, a biztos egyelőre nem sokat tehet. A forradalmi liberális párt kissé meghökönt ugyan, de nem tágit s nem akarja kiadni kezéből a győzelmet. Másrészt az ultramontán párt fölemeli a fejét s közlönve ellenforradalmat hirdet. A biztos eddigelé csak annyit tehetett, hogy Bellinzona és Lugano utcáit megszállatta. Valószínű egyébiránt, hogy a szövetségi biztos aegise alatt csakhamar végbemegy a népszavazás, melyet a liberálisok kívántak, s az fogja eldönteni a kérdést, hogy melyik párté a hatalom.

Brüsszelbe e hó 14-ére nagy szocialista tüntetés volt kitűzve, az általános szavazati jog érdeké-

ben. Belgium szocialista egyesületeinek küldöttei voltak a kongresszusra egybehiva. A tanácskozás programját a következő pontokban állapították meg: Utcái tüntetések rendezése ugyanazon a napon és ugyanabban az órában minden nagyobb városban — valószínűleg a képviselőház összejelése napján; népparlament alakítása; népválasztás minden egyes mandátum betöltése alkalmával; általános munkaszünet minden iparágban és kézművességben; egyesületek alakítása az általános szavazati jog propagálása érdekében. A kongresszusra küldött delegátusok legtöbbje utasítást kapott, hogy szavazzon az általános sztrájkra, mint a melylyel engedékenységre válik kényszeríthetni a jelenleg uralkodó osztályokat.

A szerb regensség és a kormány közt, mint Belgrádból jelentik, tárgyalások vannak folyamatosan Mihály metropolita nyugdíjazása végett. E lépés oka Mihály metropolitának az a méltóságának meg nem felelő eljárása, hogy a Milán és Natália vallási ügyében oly kétértelműen tudatta a zsinati határozatokat Milánval és Natáliával. Mihály metropolita azonban számít az orosz kormány közbelépésére, melyet a belgrádi kormánykörökben valószínűnek is tartanak.

Az olasz pénzügyminiszter állása, mint Rómából jelentik, meg van ingatva. A „Gazetta del Popolo“ ennek okául azt állítja, hogy Seismit Doda pénzügyminiszter ellentétbe jött a miniszterelnök és az egész kabinet politikájával. Seismit maga is megingatottnak tartja állását, s úgy mondják, erősen el van határozva arra, hogy visszalépjen. A ellenzéki lapok azt tanácsolják neki, hogy ne ügyeljen a félhivatalos lapok nógatásaira és tartsa meg a tárczáját. Seismit Doda visszalépése esetére Giolitti kinstárnak fogja ideiglenesen a pénzügyminiszteriumot vezetni.

A homoród-kőhalmi honvéd-táborból.

Homoród-Kőhalm, 1890. szept. 12.

A 24-ik honvéd gyalog ezred, mint már elítve volt, Homoród községében táboroz. E község a vasutól és indóházától északnyugatra 1 kilométernyi távolságban, erős halmok ölében fekszik. Tőle egészen nyugatra, 4 kilométernyire Kőhalm, a csinos kis város terül el; ódon várának omladozó tornyait a völgy kanyarulatok daczára is messzire mutogatva. Utóbbi helységnek utcái kövezettek, épületei csinosak s népén a modern haladás feltűnő jelei mutatkoznak, míg eme helység a hajdani letelepüléskori vaskalapos módor és civilizálódni nem akarásban szenved. Hasonló nagyságu székely községeknél jóval vagyonszobor. Lakházai

tették, föl is vehetik ismét a fegyvereket, vissza-indultak, de ama szándékkal, hogy ha engem még utolérnek, visszavisznek magukkal a választásra, ha mindnyájukat lelővöldözik és agyonverik is. Szerencsére csak itt Szent-Miklóson találkoztak már velem, hol csendre és rendre intettem őket, azzal biztatván, hogy a törvény majd elégtételt ad nekik, a miben nem kételkedem.

Szabadszálláson egy hanggal, szavazás nélkül kikiáltották követnek a pap fiát, egy gögös és buta embert, ki azonkívül Szilva teremtménye.

Ekép ment végbe a követválasztás. Nem hamisítottam egy tényt sem, de csak egy szót sem; Isten engem úgy segéljen ezen és a más világon!

És azok, kik így ellenem lázították a népet, örökké azt beszélték, hogy én lázítottam, én vagyok a lázító... Ha lázítottam volna, azóta a szentmiklósi és szabadszállási kaputosok csontjai szétszórva hevenének és rajtok a kutyák rágódának. Ez csak egy-két szóba került volna, de én voltam, a ki mindig csillapítottam, rendre intettem a népet, én gátoltam meg az összeütközéseket.

Soha sem ostromolta szemtelenebbül a becsületességet és igazságot a gazemberség, mint ezen esetben. Azzal kezdték, hogy gyűlöltté tegyenek a nép előtt nyomtatott proklamációk által, mit toladódnak magyaráztak. Ezzel nem boldogulvau, azt hozták fel, hogy republikánus vagyok.

— Soh' se bánjuk mi, ha republikánus is, felelt a nép, hadd legyen, azért követünk lesz.

kivétel nélkül kőből épültek és cseréptefőztettek. Az építési stíl meglehetősen egyforma. 1592-ben épített ház semmivel sem különbözik a mostanától.

Kövr legelőin szilaj lócsorda rugja a gyepet s bámulatos mennyiségű bivala, ökre, tehene és juha van. Bagoner faj sertés-csordáját csaknem megigézi az ember. Mi más képen van a háznál. Egyszerűség, a háziasság teljes kizárásával. A legjobb gazdánál az első házban közönséges konyhasztal, a falak hosszában egy pár primitív mosópad, kendővel leterítve. Egy kanapé, mely felnyitva és kihuzva úgy gyanánt használhatatik; egy tulipános láda tulipán nélkül, néhány misticus kép a falon egyéb semmi. Az asszony nép moeskos és sápadt, a férfiban nincs tűz, csak úgy szédeleg, talán az étlenség miatt, mert jobbára pityókával, puliszkával és téjjel él, húst úgy hiszem csak ünnepeken lát. Egy szep leányért fel lehetne akasztani az egész falut, vagy talán ezeket is elrejtették a katonák elől, mint elrejtik ruhájukat és szalonnájukat a falubeliek mind a templom melletti vaskos kőtoronyba, hogy adandó a kalommal a tűz ne eméssze fel.

E torony leirhatlan sötét falával s tompán tetejére nyomuló galamb duczszerű födelével a száz nép jellegét hűen tükrözi. A torony parkányán látható felirat szerint a tetőzet 1623. április 13-án legett s 1626-ban állítottatott helyre. Temploma kicsiny s disztelen, semmi áhitatra keltő nincs benne, kivéve a feszületet, mely a főoltár mögött áll. Templomot és tornyot kettős magas körkerítés övez. A külső kerítés épületekkel van megszagatva, hol az iskola és papi lak is van.

Hogy az ifju nemzedék magyarul tanulja s tudna egyáltalán nem észlelhető. A tanfelügyelők tapasztalat szerint ellenkező nézetben vannak.

Hogy az idei őszi gyakorlatokat részben e tájon tartják, annak talán ha célja nem is, de előnye az, hogy a nép észre veszi, hogy az egész világ nem áll százból, s hogy rajtuk kívül még mások is vannak a föld tekén.

Az ezred gyakorlatok véget értek s egy közbe eső szünnap után kezdetét veszi a dandár-gyakorlat. Huszáraink Ugrán vannak táborba. A gyakorlatokhoz szükséges 4 üteg tüzérség is megérkezett. Hild Gyula tábornok, kerületi parancsnok, már 2 nap óta szemléli a gyakorlatokat s tart azok felett tanulságos bírálatot. 14-én a marosvásárhelyi táborba megy, honnan e hó 20-ára, mikor Forinyák G. altábornagy ide megérkezik, tér vissza.

Az eddigi gyakorlatok közt legszebb képet nyújtott a tegnapi (szept. 11.) A 23 ik ezred Szász-Kéz, Zoltány, Szász-Keresztur, Szász-Buda irányában nyomult Kőhalmnak, míg a 24-ik ezrednek az volt feladata, hogy ezen előnyomulást meg

— Ez azon ember, szoltak a farizeusok, ki ellensége a miniszteriumnak és a királynak!

Erre a nép így válaszolt:

— Nem bánjuk mi, akárkinek az ellensége, de minekünk barátunk, azért követ lesz. A miniszterek és a király nagy urak, lesz elég barátjuk az országgyűlésen; nekünk pedig vagy lesz vagy sem.

Midőn az effélék sem használtak, kezdtek becsütelénni, hogy én oly ember vagyok, kinek Pesten nem is szabad szólania, kit Pestről kitiltottak, kinek megbuktatását, bezáratását, agyonveretését jó szívvel fogja venni a miniszterium és az egész nemzet s hogy én az illirnek, oroszok és ki tudja kinek el akarom adni az országot s minthogy még ezen gyalázatoságok által sem hitték biztosnak győzedelmüket, az utolsó éjjel leittatták a népet s a részeg tömeggel erőszakosan buktattak meg.

És ennek ma kellett történnie, hogy engem, mint orosz spiont, mint hazaárulót, agyon akart verni a magyar nép, ma június 15-én... ma három hónapja, hogy márczius 15-ike volt, midőn első valék azok közt, kik a magyar nép szabadságáért szót emeltek, sikra szálltak! De én azért nem a népet kárhoztatom, hanem ámitóit, félrevezetőit, kiket egykor törvény és isten egyaránt meglakoltat... a nép én előttem szent, annyival inkább szent, mert gyöngé, mint az asszony s mint a gyermek. Dicsértessék a nép neve most és mindörökké!

Petőfi Sándor.

akadályozza. A találkozás Sövénysszeg és Marienbrücke közti magaslatocon volt. A környékbeli intelligencia nagy számmal vonult ki és szemlélte a harc-gyakorlatot, mely élénk tüzelés, előnyomulás és roham után a 23-ik ezred hadi szerencsájével d. u. 4 óraker véget ért.

B—h.

A király a hadgyakorlatokon.

A király ő felsége Károly Lajos főherczeggel, kísérve Bauer báró hadügyminiszter, Pitreich ezredes, a külföldi katonai attachék, e hó 12-én este Székelyhidra érkezett román hadügyminiszter Vladesco és Ottó főherczeg által, ki mint Albrecht főherczeg parancsörtsitzje a hadgyakorlat fővezetőségének rendelkezéseit 6 óraker reggel vitte el a királynak, — reggel 6 óraker lóháton ment a hadgyakorlat színhelyére.

Ő felsége először is $\frac{1}{2}$ óra tájban a déli fél Zaitsek lovasdandárnál időzött, együtt lovagolt a dandárral, később a lovasság különféle mozdulatait és ezen lovasság egyes részeinek összecsapását az Ér-Adonytól délre eső Nagy-Szölőhalom tetejéről figyelte meg, aztán átlavagolt, hogy az északi fél egyik részének felvonulásánál jelen legyen. Majd ismét visszament az Asszonyvásártól keletre eső magaslatoakra, a hol ő felsége hosszabb ideig beszélt König báró tábornaggyal és a nézők között álló Stubenberg gróffal és zrevéve, azt barátságosan megszólította, megjegyezvén, hogy kocsiból is figyelemmel lehet kísérni a gyakorlat lefolyását, ha éppen nem akarja az ember az összes részleteket látni, a talaj felette kedvező és örvend, hogy az időjárás jobbra fordult.

Ezután a király a Fancsal-major mellett dombra lovagolt át, a honnan az ellenséges csapatok harczát a legnagyobb figyelemmel kísérte, egyik vagy másik zászlójuk egyik-másik helytelen harcmozzanatát kiigazítva. Itt találkozott ő felsége Albrecht főherczeggel és a hadgyakorlat fővezetőségével is, és az urakkal Braumüller nyugati szárnyára lovagolt, Paxy honvéd-hadosztályának — melynél József főherczeg és Fehérvár báró honvédmíniszter is voltak — ügyes előnyomulását megdicsérte. Habár az alatt a fővezetőség meghatározta az elválasztó vonalat és a harc tulajdonképen már el volt döntve, ő felsége figyelemmel kísérte az egyes csapatrészek csatározását, kik visszavonulva védték magukat, mert a gyakorlat nem lett félbeszakítva, hanem természetesen csatározásban végződött.

A gyakorlat befejezése után ő felsége a külföldi katonai attachékkal és a többi kísérettel a Radni csárdáig lovagolt a Székelyhid és Margitta közti ut közepére, hol kocsira ültek. A király négyes fogaton hajtattott Székelyhidra vissza, hol 6 óraker udvari ebéd volt.

Minthogy az idő kedvezőre fordult, Monospetrin a szept. 13-iki első hadgyakorlat minden tekintetben a legjobban folyt le. Mind a két fél folytatta előnyomulását a feltevésnek megfelelően. A déli hadtest parancsot kapott, hogy Margittától Ér-Mihályfalva felé nyomuljon előre és szorítsa vissza az északi hadtestet, mely ez üttöbbinak az volt a feladata, hogy az Erdély felé menő déli hadtest előnyomulását a Berettyó-völgyéből megakadályozza. Megjegyzendő, hogy a déli hadtest csak két gyalog hadosztályból és egy lovasdandárból, vagyis 24 zászlóalj galogságból és 15¹/₂ század lovasságból állott 158 ágyuval, míg az északi hadtest három gyaloghadosztálylyal és egy lovasdandárral, vagyis 39 zászlóalj galogsággal, 18¹/₂ század lovassággal és 64 ágyuval rendelkezett. Ennek következtében képes volt az északi fél a jóval gyöngébb déli félt az előnyomulásban tényleg megakadályozni és a Berettyón túl visszavetni.

Nyilvános köszönet.

Azon lesújtó csapás közepette, mely családunk örangyala, jó szelleme, özv. Szabó Dánielné sz. Turóczy Teréz, halálával mindnyájunkat ért, vigasztal szolgált azon általános igaz részvét, mely ugye város közönsége, mint az összes hatóságok részéről szeretet halottunk iránt nyilvánult.

Szomorú kötelességet teljesítettünk, midőn ezért ugye városi hatóságoknak, ugymint: törvényszék, ügyészség, járásbíró, tanács, adóhivatal, honvédség stb. mint a város közönségének köszönetet mondunk.

K.-Vásárhelytt, 1890. szept. 17.

A gyászoló család.

Különfélék.

— **Időjárásunk.** Szeptember hava egyre hideg szeles napokat hoz. A fűtő derülést rendesen dér, ezt meg komor felhős napok követik s a mi szép őszi időjárásunk ugyancsak késik.

— **Halálosz.** Lapunk kiadóját, nyomdatulajdonosát súlyos családi csapás érte. Édes anyja özv. Szabó Dánielné sz. Turóczy Teréz folyó hó 14-én délután fél 6 óraker hosszas szenvedés után elhalt. A boldogult derék nőt, kit egy nagy virágzó család forró szeretete és a társadalom tisztelete vett körül életében, az egész város közönségének osztatlan mély részvéte kísérte ki sirjába s ravatala felett a fájlaló részvét igaz könyeit hullatták mindazok, kik ismerték és ismerve szeretni tanulták. Temetése folyó hó 16-án délután ment végbe. A koszorúkkal felékesített koporsót a tűzoltói zenekar gyászindulója mellett nagyszámú közönség kísérte ki a sirkertbe. Részt vettek a városban levő összes hatóságok s a polgárság nagy része. Béke és áldás poraira! — A család által kiadott gyászjelentés szövege a következő:

„Alólírtak a legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a feledhetetlen jó édes anyja, testvér, nagyanyja és forrón szerető rokon özv. Szabó Dánielné, Turóczy Teréz, folyó hó 14-én d. u. fél 6 óraker, 76-ik éves korában, özvegyiségének 10-ik évében, végelgyangülés következtében jobblétre szenderült. Idvezült halottunk hült tetemei f. hó 16-án d. u. 3 óraker fognak az ev. ref. egyházi gyászszertartás szerint, a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Béke lengjen porai felett! Kézdí-Vásárhelytt, 1890. szeptember 14-én. Szabó Amália s férje id. Jancsó Mózes; Szabó Dénes s neje Nagy Karolina; Szabó Gyula s neje Cseh Róza; Szabó Lajos; Szabó Albert, mint gyermekei. Turóczy Mózes, mint testvére s neje Szőcs Ilona. Jancsó Emma, férje Baló László s gyermekei; ifj. Jancsó Mózes, neje s gyermeke; Jancsó Gyula, neje s gyermekei; Jancsó Amália, férjezett Szőcs Jánosné s gyermekei; Jancsó Árpád; ifj. Szabó Gyula; Szabó Teréz; Szabó Irén; Szabó Tivadar, mint unokái, illetve dédunokái.”

— **Tűz volt** kedden este az altorjai határon. Kézdí-Vásárhelyi Tusa Jánosnak két árpa-kazala égett el. Szerencsére a közelben nem volt semmi gyúlékony anyag s így a tűz nagyobb kárt nem tehetett.

— **A torjai kénbarlang,** melynek öldöklő gázai már eddig annyi embert fosztott meg életétől — újabb áldozatokat követelt. Ezuttal hárman lették halálukat a barlangban. Mult szombaton osdolai Bende Mihály jómódu földműves, Jancsó Anna kézdí-Vásárhelyi hajadon és egy koldus leány együtt mentek fel Bende Mihály szekerén a Büdös fürdőre s onnan nyomban fel a kénbarlanghoz. Sokáig nem térvén vissza, feltűnt a fürdői felügyelő-személyzetnek. Kimentek a barlanghoz és ott mindhármat halva találták, a két leány benn a barlang mélyében, a férfi meg a bejáratnál. Hogy öngyilkosság vagy vigyázatlanság okozta-e a hármas halált nem lehet tudni.

— **Esküvő.** Gyergyószentmiklósi Simon Ádám községi tanító folyó hó 15-én tartotta esküvőjét gyergyóditrói Puskás Antal községi bíró kedves és szép leányával Annával. Fogadják szerencsekívánatunkat!

— **Figyelmeztetés.** A „Kézdí-Vásárhelyi Önkéntes Tűzoltó Egylet” azon tagjait, kik a gyakorlaton megjelenni nem szoktak figyelmeztetem, hogy háromszori igazolatlan mulasztás az egylet kebeléből való kizárással büntetett s a kitiltottak nevei hírlapilag is közölve lesznek. Felhívom tehát az egylet tagjait, hogy kedvező időben minden vasárnap reggel $\frac{1}{2}$ óraker a gyülekező helyen pontosan megjelenjenek, vagy elmaradásukat 3 nap alatt, felszólítás nélkül, nálam igazolják. Kézdí-Vásárhelytt, 1890. szept. 17. Turóczy László, szolgálatvezető.

— A „Kovácsnai Fürdő-Részvénytársaság” folyó évi szeptember hó 21-én d. e. 9 óraker Kovácsnán a Zöldfa” czimű vendéglő nagytermébe közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Vezérigazgató jelentése a részvénytársaság ideig-

lenes igazgatóságának működéséről és a vagyoni állásról. 3. Az alapszabályok megállapítása. 4. Az alapszabályokban irt nagyválasztmány, igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása. 5. Előterjesztések az építkezések és telek vásárokra vonatkozólag. 6. Indítványok.

— **Ingyen csemeték.** Azokat az erdőbirtokosokat, kik kopár és futóhomok területeken a jövő 1891. évben erdősíteni szándékoznak, s e célból az állam részéről csemetékben ingyen részesülni kívánnak, felhívja a földmívelési miniszter, hogy ebbeli, a rendelkezésre álló csemetemennyiség határig a jelentkezés sorrendje szerint teljesíthető, 50 kros bélyeggel ellátandó kérelmüket, annak megjelölésével, hogy mely község határában, hány kat. hold nagyságú, mely talajnemhez tartozó területet, mely fajtából álló és hány éves csemetékké ohajtanak beültetni, s továbbá, hogy a csemeték mily czim alatt, mely vasúti állomásra s a következő év tavaszán avagy őszen küldendőké, a folyamodó lakhelyének pontos megjelölése mellett legkésőbb folyó évi december hó végéig a miniszteriumnál adják be, s azt, hogy a kérdéses területnek közgazdasági szempontból való beerdősítése szükséges, akár az illető közigazgatási erdészeti bizottság elnökének, akár a kir. erdőfelügyelőnek iratával igazolják. A csemeték árát s azok csomagolási költségét az országos erdei alap fedezi, míg azoknak gyors-árak szerinti szállítási díját, melyre nézve a hazai vasutak mérséklést engedélyeztek, az átvétel alkalmával a jelentkezett erdőbirtokos viseli.

— **Meggyilkolt határpásztor.** Gyulafehérvárról írják, hogy a szomszédos Kisfalud község határában napokban halva találták Barbanczan Miklós határpásztor. A kiszállott törvényszéki küldöttség konstatálta, hogy az a szó szoros értelmében agyon üttetett. A csendőrség nyomozásának sikerült kideríteni, hogy a határpásztor gyilkossá Krisán Miklós, ki azért üttötte agyon áldozatát, mert ez néhány marháját kötelességéhez hiven, be akarta hajtani a tilosból. A véresbot, melylyel tettét elkövette, még elfogatásakor is kezében volt s hideg czinizmussal beszélt a gyilkosság részleteiről. A hidegvérű gyilkost a gyulafehérvári törvényszéki fogházba szállították.

— **Az abrudbányai kaszárnya vesszedelme.** Abrudbányáról írják a „Kolozsvár”-nak: Az új gazdasági kaszárnya területén, melyet több mint 200,000 frtnyi előirányzattal Alsó-Fehérmegye közönsége épített az ott állomásozó zászlóalj számára s mely már közel van befejezéséhez, a napokban talajösszamlás történt, mi az egyik faépület alapjait megrendíté. A vármegyei államépítő-hivatal főnöke azonnal kiment a hely színeire s konstatálva az épület fenyegetett állapotát, a katonai műszaki igazgatósággal a vesszedelem megátlására célzó intézkedések megtétele végett érintkezésbe tette magát. Ha ezek sikerülnek, a mi különben jelentékeny tulkiadást von maga után, a hatalmas épület vesszedelmének eleje lesz vége.

— **A zsidóüldözések déli Oroszországban** még mindig napirenden vannak. A mult hetekben több zsidó családdal beszélt a levelező, kik azt mondták neki, hogy rendeletet kaptak az orosz kormánytól az ország elhagyására s most kiköltözöben vannak Angliába és Amerikába. A rendelet szerint mindazok, a kik azt megkapják, egy hét alatt elhagyni kötelesek Oroszországot. A rendelet mivel sincs indokolva. A lefolyt három héten hatszázal több zsidó család hagyta el Oroszszát. Bredicsevből háromezernél több zsidó vándorolt ki, ugyanezen idő alatt, Angliába és Amerikába.

— **Biharmegye alispánja és Albrecht főherczeg.** A Nagyvárad hírlapban olvassuk: Tagnapelőtt történt Székelyhidon. Midőn a bihari vasuton Albrecht főherczeg kíséretével együtt odaérkezett, Beöthy Andor alispánt, a ki a peronkorlájára könyökölve nézte a vonat megérkezését, figyelmeztették, hogy fogadja a magasrangú katonát, Beöthy Andor azonban nem kért a tisztességből, mivel hogy katonát fogadni nincs joga. Az alispánt megéljeneztek.

— **Egy katolikus pap attörése.** Nagy feltűnést kelt egész Olaszországban Marsilli dr. milánói

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.